

Järvastaden AB
Stefan Sellgren
Gunnarbovägen 91
170 92 Solna

Utlåtande avseende en ek vid Gunnarbovägen i Järvastaden, Solna.

Uppdrag

På uppdrag av Järvastaden AB (Stefan Sellgren) besiktigade TrädMästarna (ansvarig: certifierad besiktningsman Jörg Roepcke) ett träd vid Gunnarbovägen i Järvastaden, för trädposition med förklaringar se kartutsnitt.

Frågor kring eventuell påverkan i samband med en planerad väg nära trädet föranledde besiktningen.

Besiktningsdatum: 2020-06-04

Trädet:

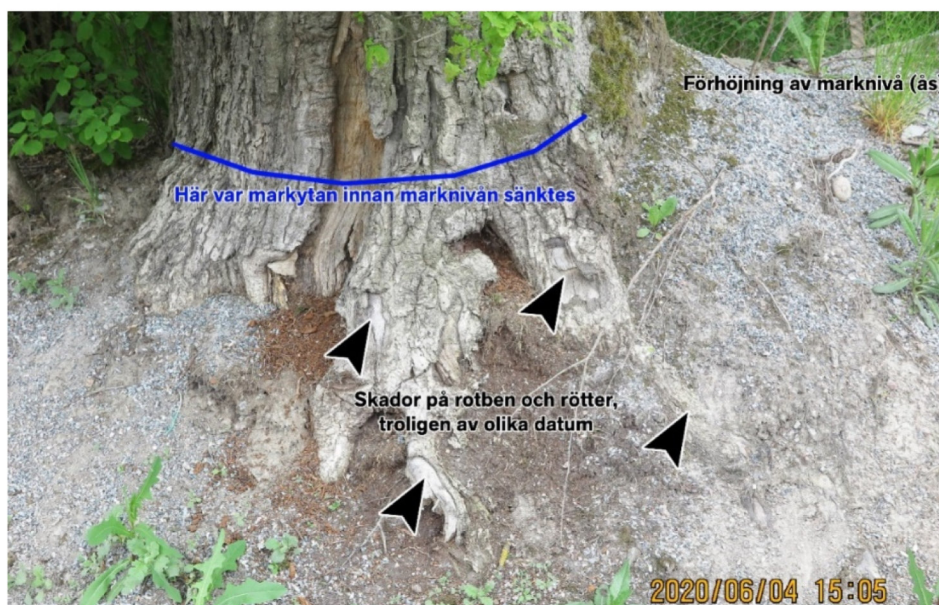
Ek *Quercus robur*; DBH (diameter på 1,3m höjd): 111cm; kronradie: 4,4 – 6,6m; biologisk kondition (vitalitet): godkänd; strukturell kondition (stabilitet/riskklass): viss risk.

Situation på plats

Den besiktigade eken står intill en befintlig asfalterad väg på foten av en sluttning. När Solna stad byggde om vägen för ca sex år sedan sänktes marknivån mot vägen (nordost) om ca 1,1m samt orsakades mekaniska skador på stambas och rotben och ytterligare rotskador pga. schaktarbete för vägbygget. Sammanlagt sänktes markytan mot den nuvarande vägen om minst 1,6 m. Detta är synligt på övergången från stam- till rotbark på ekens stambas.

Dessutom har marknivån förhöjts under senare tid på trädets nordvästra sida i form av en ås av schaktmassor.

I summan har ekens rotsystem på nordöstra sidan påverkats flera gånger negativt av schaktarbeten för vägar och ledningsbygge (VA-ledningar och elledningar). Det är alltså osannolikt att trädets rotsystem på denna sida har samma kondition och utbredning som i opåverkade delen på sydvästra sidan (skog).

Ekens nuvarande stambas med spår efter tidigare sänkning av marknivå på framsidan, samt förhöjning i form av en ås till höger.

Eken visar ett antal gamla stamskador pga. avbrutna större grenar, det finns några öppningar i stam och stambas där nedbruten kärnved, s.k. mulm rinner ut. Den nedbrutna veden samt stammens och stambasens öppningar visar på en utbredd röta i stammen.

På ekens sydvästra sida är marken och därmed ekens rotsystem orörd så att trädets förankring bedöms som tillräckligt stabil.

Eken sett från Gunnarbovägen

Trädets bedömning

För kartläggning av rötskadans omfattning genomfördes flera mätningar med rötsonderingsinstrument på nordvästra och sydöstra sidan av stammen i olika höjder. Mätningarna indikerar en mycket utbredd rötskada, på nordvästra sidan finns mellan stambas och 2,10m höjd bara 10 till 20cm frisk ved kvar. På motsatta sidan stammen (sydost) är lagret av frisk ved dock något tjockare, mellan 15 och 20cm.

Jag bedömer trädet som tillräckligt friskt och stabilt för att kunna stå kvar ett antal år till. Pga. stammens tjocklek och förekomst av mulm och håligheter klassas denna ek som ett särskilt skyddsvärt träd med habitatstrukturer.

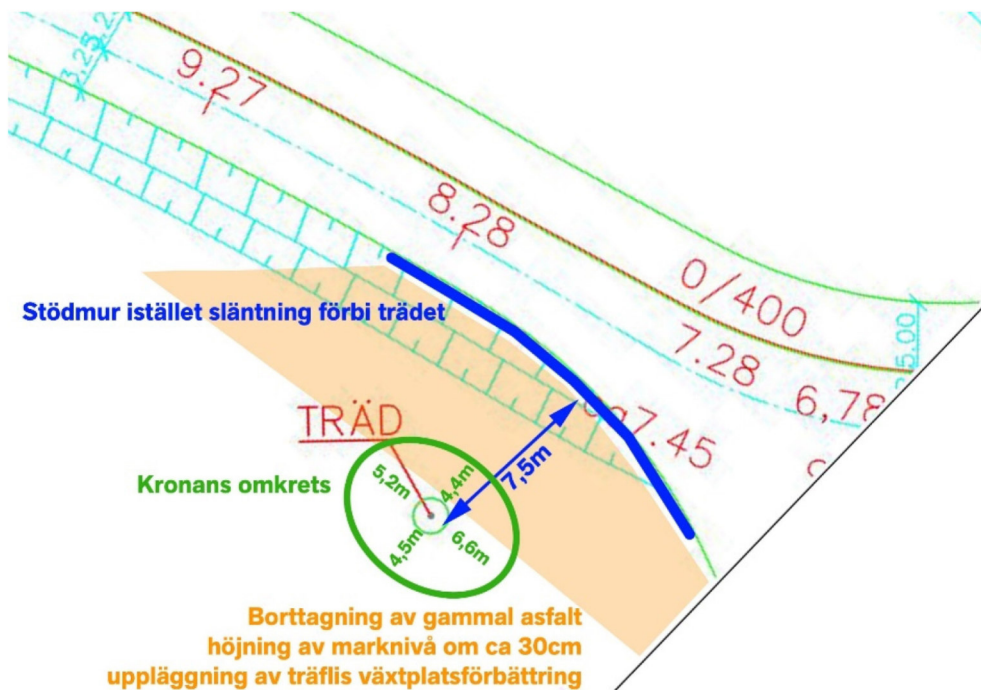
Rekommendationer avseende planerad väg förbi eken samt växtplatsförbättring

Åsen med schaktmassor bör tas bort till tidigare marknivå. Asfaltskiktet mellan trädet och stödmuren (se karta) bör tas bort.

Under byggtiden bör det sättas upp ett fast stängsel som skydd för rotzonen, i föreliggande fall bör det skyddas området som är märkt orange på kartan för att undvika alla schaktarbeten, markkompakteringar och avlagringar i trädets rotzon (krondroppslinje plus 2,5m = definition av rotzon ur publikation "Växtbäddar i Stockholm" 2017).

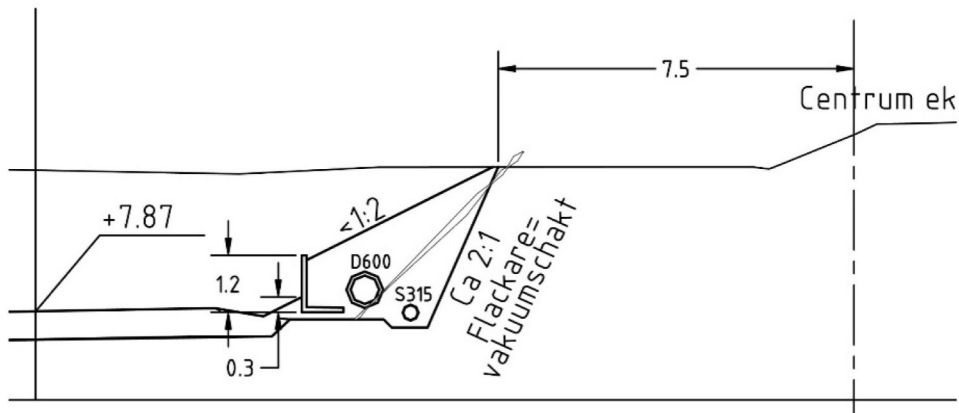
Mot den planerade vägen (minsta avstånd till trädets mitt: 7,5m) bör det, istället att släntas, sättas en stödmur av ca 1,5m höjd, utrymmet mellan muren och eken bör efter borttagning av asfaltsskikt fyllas upp till murkant med ett lämpligt substrat samt täckas med träflis.

Det är även planerat att installera rör under vägnivån (se skiss nedan). Även dessa kommer inte vara närmare än 7,5 till trädet. När schaktarbeten genomförs samt när markhorizonten är öppen under längre tid än en vecka under torra väderperioder bör det sättas upp en s.k. rotgardin för att skydda markhorizonten för uttorkning (uttorkning skulle ha större negativa påverkningar på trädet).

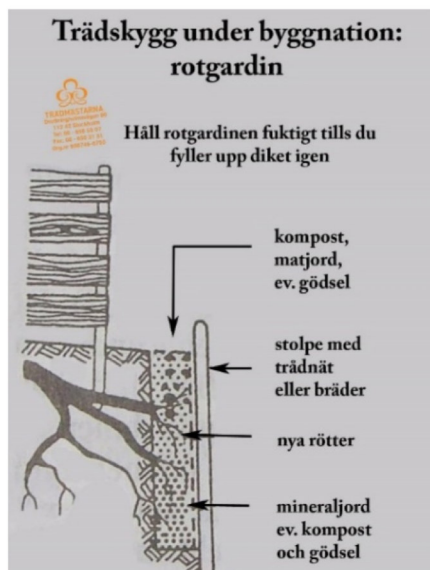

Den besiktigade ekens position (grön cirkel), den planerade vägen syns ovan, till höger järnvägsbron.
Mörkgrön: ekens krona, blå: stödmur istället släntning, orange: område där det bör tas bort gammal asfalt.

/388

Planerat rörsträckning förbi eken, snitt genom vägprofil (skiss från uppdragsgivaren): rören, som läggs under vägnivån, kommer inte närmare än 7,5m till trädet.

Drottningholmsvägen 80 112 43 Stockholm
08-65 65 507 info@tradmastarna.se

Trädet bör återbesiktigas efter avslutat vägbygge samt ytterligare om ca tre år för att bedöma både eventuella byggsador samt trädets vitalitet och tillväxt, även nya mätningar för kartläggning av rötskador bör utföras då.

Jörg Roepcke

Certifierad besiktningsman, European Tree Technician

Stockholm, 2020-09-11

